

A Tanács 2009. november 27-i következtetései a digitális környezethez igazodó médiaműveltségről

(2009/C 301/09)

A TANÁCS:

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTI az e kérdésre vonatkozó politikai megközelítést, melyet a digitális környezethez igazodó médiaműveltség európai megközelítéséről szóló 2008. május 21–22-i következtetések ⁽¹⁾ tartalmaznak.

ÜDVÖZLI a versenyképesebb audiovizuális és tartalomipar, továbbá egy befogadó tudásalapú társadalom érdekében a digitális környezethez igazodó médiaműveltségről szóló 2009. augusztus 20-i bizottsági ajánlást, különösen pedig az alábbiakat:

- a médiaműveltséggel kapcsolatos kezdeményezések előmozdításában az ipar aktív részvételére helyezett hangsúly, a média valamennyi típusát beleértve,
- az oktatási rendszer azon szerepének elismerése, amelyet a tagállamok egész életen át tartó tanulással kapcsolatos stratégiáiban a médiaműveltség – azaz a médiához való hozzáférésnek és a médiatartalom megértésének, kritikus értékelésének, létrehozásának és közvetítésének képessége – előmozdításában játszhat,
- a Bizottság azon szándéka, hogy ösztönözze a nagyobb konszenzust a médiaműveltség terén, hogy támogassa a bevált gyakorlatok elemzését és tagállamok közötti cseréjét, valamint hogy olyan eszközöket dolgozzon ki, amelyek segítik a tagállamokat és a Bizottságot a médiaműveltség szintjének Európa-szerte történő felmérésében.

HANGSÚLYOZZA TOVÁBBÁ AZ ALÁBBIKAT:

- A médiaműveltség előmozdításában alapvető fontosságú annak felismerése, hogy a digitális forradalom jelentős előnyökkel és lehetőségekkel gazdagította az emberek életét kommunikációs, tanulási és alkotási lehetőségeik tekintetében, és átalakította a társadalom és a gazdaság szerveződését. Az új technológiák és az új média felelősségteljes és tájékozott használata megköveteli a polgároktól, hogy tudatában legyenek a kockázatoknak és tiszteletben tartásuk a vonatkozó jogi rendelkezéseket, ugyanakkor a médiaműveltséggel kapcsolatos politikáknak az ilyen kérdésekkel egy összességében véve pozitív üzenet keretében kell foglalkozniuk.
- Noha igaz, hogy a médiaipar alapvető szerepet játszik a médiaműveltség előmozdításában, fontos hangsúlyozni a média függetlenségét és azt, hogy a tagállamok eltérő megközelítéseket alkalmaznak a médiaiparra vonatkozó bevált gyakorlatok és követelmények kidolgozásának támogatására, ahol az önszabályozás vagy a társzabályozás csupán kettő a sok lehetséges megoldás közül. Fontos figyelembe venni a médiaipar, valamint a kulturális intézmények, nem kormányzati szervezetek és az önkéntes szektor által már jelenleg is megvalósított számos, médiaműveltséggel kapcsolatos kezdeményezést, és folytatni azok ösztönzését.

— A médiaműveltség előmozdítása terén különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a társadalom különböző csoportjainak szükségletei és magatartásai, valamint a médiához való hozzáférési lehetőségeik eltérőek lehetnek. A gyerekek és a fiatalok például gyakran természetes készséget mutatnak az új média használata és az új technológiák kiaknázása iránt, míg a felnőttek nagyobb felhalmozott tapasztalattal rendelkezhetnek, amely elősegítheti a médiatartalmakkal kapcsolatos kritikus gondolkodást. A médiaműveltség javítására vonatkozó stratégiáknak az összes ilyen különbséget teljes mértékben figyelembe kell venniük és elő kell mozdítaniuk a társadalom különböző csoportjai és érdekei közötti kommunikációt. A tagállamoknak ugyanakkor továbbra is hangsúlyozniuk kell és meg kell erősíteniük a technológiák széles körben való rendelkezésre állását és hozzáférhetővé tételét biztosító stratégiákat.

— Az oktatási rendszer – a formális, informális és nem formális tanulást is beleértve – fontos szerepet játszhat a médiaműveltség, valamint a kreativitás és az innovációs készség kialakításában és fejlesztésében a társadalom minden tagja, de különösen a gyermekek és fiatalok esetében, akik maguk is fontos szerepet tölthetnek be azért, hogy továbbadják családjuknak e készségeket. Az oktatáspolitikai összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2006. december 18-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás hivatkozik többek között a „digitális kompetenciára” és a „kulturális kompetenciára és kifejezőkészségre” mint két kulcskompetenciára. A médiaműveltséget az oktatással összefüggésben fejlesztő tagállamoknak kellőképpen figyelembe kell venniük a 2006-os ajánlással létrehozott referenciakeretet. Ezenkívül az egész életen át tartó tanulás programja is segítheti a médiaműveltség előmozdítását.

— Noha igaz, hogy a médiaműveltség dinamikus és folyamatosan fejlődő fogalom és hogy e fogalom egységes értelmezését kulturális, technológiai, ipari és generációs különbségek befolyásolják, egyértelmű az is, hogy Európa és a világ többi részének polgárai egyre nagyobb mértékben szembesülnek és élnek együtt hasonló jellemzőkkel bíró médiakörnyezettel. Ennek lehetővé és hasznossá kell tennie a médiaműveltség tagállamokbeli szintjének felmérésére szolgáló kritériumok fokozatos kidolgozását, amint az az audiovizuális média-szolgáltatásokról szóló irányelv 26. cikkéből is következik, figyelembe véve ugyanakkor, hogy az ilyen kritériumoknak és értékeléseknek tükrözniük kell a tagállamokban meglévő különböző feltételeket. A Tanács arra ösztönzi a tagállamokat és a Bizottságot, hogy e feladat végrehajtásában teljes mértékben működjenek együtt.

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT ÉS A TAGÁLLAMOKAT, hogy a médiaműveltséggel kapcsolatos politikáik kidolgozása során – hatáskörük keretein belül és a 2008. május 21–22-i következtetések mellett – vegyék kellően figyelembe ezeket a következtetéseket.

⁽¹⁾ HL C 140., 2008.6.6., 8. o.